

به نام خدا

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان لرستان

دوره آموزشی "اصول و مبانی طراحی بناهای بلند مرتبه"

شماره دوره: ۱۱۴

زمان: ۱۶ ساعت

تاریخ برگزاری: اسفند ۱۴۰۴

مدرس: افشین صحراکار گله داری

اصول و مبانی طراحی بناهای بلند مرتبه - افشین صحراکار

اصول و مبانی طراحی بناهای بلند مرتبه - افشین صدر اکا

با یاد مهندس عزت اله فیلی

بنیان گذار سازمان نظام مهندسی ساختمان استان لرستان

بخش چهارم

۶- تاسیسات.

ارزیابی هزینه های اجرای تاسیسات مکانیکی و الکتریکی در ساختمانهای بلند در حدود ۲۵-۴۵٪ می باشد. ضمناً هزینه های دوره بهره برداری همچون مصارف/نگهداری/تعمیر/تعویض، به همراه پیچیدگی و زمان بر بودن عملیات دوره بهره برداری را نیز بایستی در نظر داشت. ساختمان بلند حاصل از ترکیب جبری واحدها نمی باشد، بلکه مسائل جدید و کیفیت متفاوتی از طاحی، اجرا و نگهداری تاسیسات را در خود دارد، که نیازمند راه حل های متفاوتی نسبت به بناهای متداول است.

طراحی تاسیسات در ساختمانهای بلند دارای پیچیده گیها و مشکلاتی خاص خود می باشد، چون:

تفاوت فضاهای پوسته خارجی و فضاهای داخلی/اثر دودکش در ارتباطات عمودی/دفع فاضلاب/فشار بیش از حد به لوله ها/اثر باد و محدودیت استفاده از پنجره/انعطاف پذیری فضاها/کنترل دود و آتش، استقلال نسبی واحدها و..

همکاری معمار و طراح تاسیسات در خصوص شرایط دما و رطوبت طرح در زمستان و تابستان در

فضاهای کنترل شده و نشده و تاسیساتی، مقدار تزریق هوا، فضاهای با فشار مثبت یا منفی

-**ملاحظات انتخاب** سیستمهای گرمایشی، سرمایشی، امنیت جان، تنفسی و ... متأثر از شرایط اقلیمی، اقتصادی

، معمارانه، نیازهای ساکنین، پاسخگویی سازه، صوت، انرژی های پاک، هزینه تعمیر و نگهداری و...

-**نیازهای معمارانه تاسیساتی** (اتاق موتورخانه، داکت ها، اتاقهای دمنده هوا در طبقات، دریچه های

ورود و خروج هوا، آسانسورها)

-**وزن لوله های پروتجهیزات** منصوب در بارگذاری ها باید لحاظ شود.

-**تاسیسات کارکردی** با برق اضطراری مشخص شود تا ساختار برق اضطراری پاسخگو باشد.

-در برجها لازم است تمهیدات لازم برای **تنظیم فشار مثبت یا منفی در طبقات** پیش بینی گردد.

-در برجها لازم است تمهیدات لازم برای **تنظیم فشار مثبت یا منفی در راه پله ها و آسانسور ها** در نظر

گرفته شود.

-**شوت زباله**

۱-۶ تاسیسات مکانیکی و الکتریکی.

طبقه تاسیسات (Service Floor) جهت بازدید و تعمیر لوله ها/جهت نصب تجهیزات)- سیال (انتقال دهنده) آب- هوا: مزایای آب: اندازه کم چشمه حرارتی/اشغال کم فضا توسط لوله نسبت به کانال/افزایش درجه حرارت اب (عایق بندی بهتر).

اثر دودکشی: هوای سرد بیرون از طبقات پایین وارد وبه سمت بالا جریان می یابد (اختلاف چگالی هوای سرد بیرون و هوای گرم داخل). و در صورتی که هوای بیرون گرمتر باشد رو به پائین جریان می یابد (اثر دودکشی معکوس)

عوامل: ارتفاع ساختمان/اختلاف دمای سرد بیرون و گرم داخل.

ایرادات: بد بسته شدن درهای آسانسور/مشکل گرم کردن طبقات تحتانی/مشکل سرمائی در لوله های ورود به بنا/لوله های با آب ساکن/فشار زیاد بر سطوح شیشه ای و طبقات پائین/فشار بر اعضای سازه.

کاهش اثر دودکشی: فیلتر برای باراندازها (خروجی)/استفاده از درهای گردان در اقلیم سرد/فیلتر دو در با گرمایش مناسب/لابی برای آسانسور/درهای هوا بند در پلکان ها/در تهویه مطبوع هوای تازه ورودی بیشتر از هوای تخلیه خروجی (فشار مثبت در بنا)./درز بندی و کم کردن تلفات/تعبیه جریان مجاز و هدایت شده دودکش.

۱-۱-۶ سیستم های گرمایش، سرمایش، تهویه مطبوع فضاهای داخلی.

گرمایش:

پکیج (سیستم حرارتی مستقل هر واحد) مرکزی (دیگ حرارت مرکزی و موتور خانه)

سرمایش:

سیستم اسپلت . DX (مستقل برای هر واحد) سیستم چیلر (به صورت مرکزی)

طبق مقررات ملی ساختمان کشور ایران، برای بناهای بیش از ده واحد بایستی از سیستم گرمایش مرکزی استفاده نمود، البته پکیج فن دار مجاز است ولی به دلیل آتش سوزی، تعدد دودکش و.. استفاده از پکیج برای بناهای بلند مرتبه منتفی می باشد و سیستم حرارت مرکزی گزینه مناسبتری می باشد.

-مشکل سیستم گرمایش و سرمایش مرکزی، فشار زیاد در طبقات پایین/لزوم زون بندی فشار با مبدل های صفحه ای.

برای تولید و انتقال مایع یا بخار در بناهای بلند مشکلات متعدد و گوناگونی دارد. / حمل و نقل دستگاههای سنگین / دسترسی مناسب به مراکز تولید انرژی / فشار و دمای سیستمهای توزیع / دسترسی به لوله ها / انتخاب مصالح مناسب / انعطاف پذیری و استقلال واحدها از موضوعات نیازمند دقت است.

توزیع عمودی آب سرد و گرم / موارد مربوط به فشار متناسب. منطقه بندی سیستمهای آب رسانی در طبقات / پیش بینی فضاهای تاسیساتی در طبقات / شفتهای متعدد قابل دسترسی.

سطح قابل توجهی به فضاهای تاسیساتی، تولید انرژی الکتریسیته و سوخت نیازمند رعایت ضوابط ایمنی است.

۶-۲ صرفه جویی در مصرف انرژی.

مصرف انرژی عمده ساختمانهای بلند.

- پوسته ساختمان، عایق دیوارها / نوع شیشه / بام.

- روشنایی، چراغها / شبکه توزیع.

- تاسیسات گرمایش / تعویض هوا / تهویه مطبوع /

دلایل اهمیت: اتکای اینگونه بناها به فناوریها که مصرف کننده انرژی اند- امکان استفاده از فناوری پیشرفته- رفت آمد

عمودی- سیستمها ایمنی و...

۶-۳ حادثه و امداد رسانی در ساختمانهای بلند

۶-۳-۱ آتش سوزی.

نشریه ۱۱۲ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (دستورالعمل اجرائی محافظت ساختمان ها در برابر آتش سوزی)، هر بنائی با ارتفاع بالاترین کف طبقه قابل تصرف تا تراز پائین ترین سطح قابل دسترسی برا خودروهای آتش نشانی بیش از ۲۳ متر باشد.

یکی از تهدیدهای عمده- جهت ایمنی، پیش بینی و ممانعت از وقوع حریق است. دلایل آتش سوزی:

- عدم رعایت مسؤل ایمنی به صورت ناخواسته و خارج از کنترل.

- ایجاد آتش سوزی عمدی.

- پس از وقوع زلزله یا تکانه های شدید.

در صورت آتش سوزی، حفظ جان افراد اولویت اول.

پیش بینی و ممانعت از وقوع آتش سوزی / تضمین تخلیه ساکنان و مراجعان / ایمنی گروه های آتش نشان / مقاومت و ایستائی اجزای اصلی / کاهش خطر پیشروی آتش و گازهای حاصل از حریق / فرونشاندن آتش / دسترسی مناسب به بنا از محوطه / ممانعت از گسترش آتش به بناهای مجاور / رسیدن به موقع نیروهای آتش نشان.

- حریق و ساختمان های بلند

مقایسه وضعیت گریز از آتش در ساختمان ها

حفاظت مسیرهای خروج	مقابله با حریق از بیرون	ریسک سقوط افراد	عملیات نجات از خارج	نحوه تخلیه	تخلیه به بیرون بنا	
محدود	سادگی	کم	به راحتی	کامل	براحتی	ارتفاع کم
کم	دشوارتر-با نردبان	زیاد	دشوارتر	وابسته به راه پله	وابسته به راه پله	ارتفاع متوسط
بسیار کم	از درون بسیار مشکل	خیلی زیاد	وجود ندارد	غیر قابل پیش بینی	طبقات بالا امکان پذیر نیست	بلند مرتبه

-استراتژی نجات افراد: تخلیه کامل-تخلیه بخش به بخش-حفاظت افراد در محل-تخلیه افراد با تاخیر.

استراتژی های مختلف یا ترکیبی، وابسته به امکانات نجات/نحوه تقسیم بندی بنا/تعداد افراد متقاضی نجات/وضعیت و خصوصیات افراد /مناطق امن به عنوان پناهگاه/خروج توسط ارتباطات عمودی/تعداد پرسنل نجات دهنده.

سلولهای آتش بند، مناطق امن در طبقات با مقاومت لازم جهت اتمام آتش سوزی یا امداد رسانی و تخلیه.

رویکرد نجات در بناهای بلند ترکیبی از گریز افراد و پناه دادن افراد.

تخلیه کامل: تخلیه کلیه افراد به محل امن/افراد متناسب با کاربری/ توسط واحدهای امداد رسان/واکنش غریزی افراد برای تخلیه/نا امیدي برخی از افراد، طولانی شدن/ریسک تخلیه بواسطه عبور از مناطق پرخطر/تجمع افراد در مسیرهای اضطراری/ازدحام و حوادث مرتبط با آن.

تخلیه بخش به بخش:تخلیه ز نقاط بحرانی تر/کاهش صف تخلیه افراد/وابسته به تاسیسات ایمنی/سطح آگاهی افراد/آموزش افراد/ارتباطات موجود در ساختمان بین افراد و امداد گران.

حفاظت افراد در محل:شکافها و شیارهای نفوذ دود بسته و منتظر کمک/ساختمانهای بیش از ۶ طبقه/بناهای مسکونی محلهای محصور و امکانات/عدم وجود مواد قابل اشتعال/سیستم هشدار دهنده/سیستم ارتباطی مناسب بین ساکنان و امداد رسانی.

تخلیه افراد با تاخیر: وجود محل امن موقتی/انتظار رسیدن امداد گران/استفاده ایمن از مسیرهای خروج نباشد/افراد توان یاب

یا سالخورده/

رفتار افراد در تخلیه ساختمان در دو حالت تخلیه عمودی وافقی می باشد. (کاربری اداری، مسکونی، درمانی) /حجم افراد/ مشخصات رفتاری افراد/ توانائی ایشان/ میزان آموزش دیدگی ایشان /

ساختمان اداری: فضاهای باز وبهم پیوسته، نگه داری آتش را سخت ولی تخلیه اضطراری آسانتر می باشد/ آموزش بهتر افراد/ افراد هوشیار تر / معمولاً تنها مسئولیت فرار خود را دارند. / آشنا با مسیر های خروج و تخلیه.

ساختمان مسکونی: ممکن است خواب باشند/ لباس نامناسب برای تخلیه/ عدم آمادگی برای تخلیه (افزایش زمان تخلیه) / آشنا با مسیر های خروج و تخلیه. (هتل ها و سایر سکونتگاهها این امر وجود ندارد).

ساختمان درمانی: دچار ناتوانی / ازدحام جمعیتی / سرعت پائین تخلیه.

ساختمانهای متداول: تخلیه به بیرون ساختمان به راحتی امکان پذیر است / تخلیه کامل به سرعت / انجام عملیات نجات از بیرون ساختمان امکان پذیر است / ریسک سقوط افراد کم است / مقابله با آتش عمدتاً از بیرون.

ساختمان بلند: عملیات نجات در طبقات بالا عموماً از بیرون امکان پذیر نیست / ریسک ناشی از ارتفاع زیاد است / مقابله با آتش از درون عموماً دشوار / امکانات با مقاومت بالا برابر آتش توصیه می شود / محدود نگه داشتن آتش (آب فشان- جداسازی بخشها) توصیه می شود / محدود نگه داشتن دود / ممانعت از ریزش بخشهای مختلف بنا / نهایتاً خاموش نمودن آتش.

۱-۱-۳-۶ پیچیدگی راه حلهای اطفای حریق

- دلایل ضرورت معضل آتش سوزی: تراکم جمعیت / گسترش سریع / مشکلات امداد رسانی / مشکلات تخلیه / مشکلات مهار حریق / اثر دود کش در بناهای بلند / عملیات نجات از درون بنا / مقابله با آتش از طبقه همکف امکان پذیر نیست.

۲-۱-۳-۶ اهداف عمده مهار آتش در ساختمانهای بلند:

- منطقه بندی ساختمان به فضاهای جدا از هم، به منظور جلوگیری از گسترش آتش (آبفشانها، جداسازی بخش ها)
- تخلیه ساکنان از منطقه ای که آتش از آن آغاز، از مسیرهای حفاظت شده به خارج.
- فرونشاندن آتش در منطقه ای که آتش در آن آغاز شده است.
- خنک کردن / کاهش فشار هوا در منطقه آتش / درها و دیوارهای آتشپاد / پله های فرار / مسیرهای حفاظت شده تخلیه / شبکه خود کار تشخیص / شبکه خود کار اعلام // سیستم خاموش کننده خود کار / تخلیه خود کار دود.
- محدود نگاه داشتن دود (جداسازی بخش های مختلف)

- ممانعت از ریزش بخش های مختلف، استفاده از مصالح مقاوم در برابر حریق.

- در نهایت خاموش نمودن آتش.

۳-۱-۳-۶ تقسیم بندی جهت اطفای حریق:

- ارتفاع متناسب امکانات دسترسی ماموران آتش سوزی/۲۳ متر یا ۷ طبقه.

- ساختمانهای با ارتفاع ۵۰ متر ارتفاع، بیش از حد دسترسی آتشنشانان،/بایستی تجهیزات آتش نشانی داخلی، امکانات تخلیه در مدت زمان متناسب.

- بناهای بیش از ۷۰ متر/بایستی امکان پمپاژ آب تا بالاترین ارتفاع

۴-۱-۳-۶ تقسیم بندی از نظر کاربری و نوع خطر:

- کم خطر، در هر مترمربع کمتر از ۵۰ کیلوگرم مواد آتش زا. مسکونی، آموزشی، فرهنگی، درمانی، اداری

- خطر متوسط، ۵۰-۱۰۰ کیلوگرم مواد آتش زا. تجاری، صنعتی

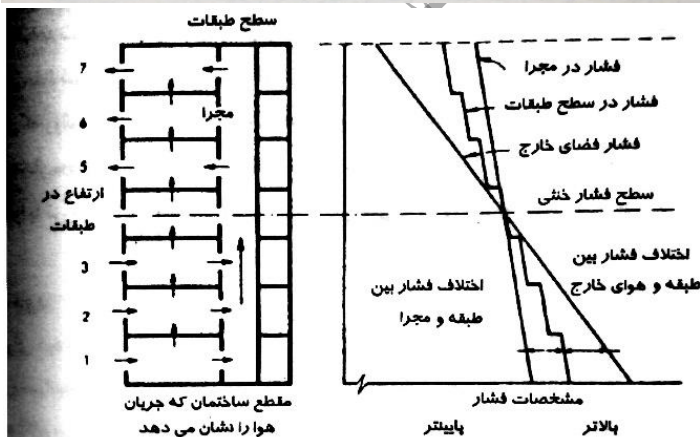
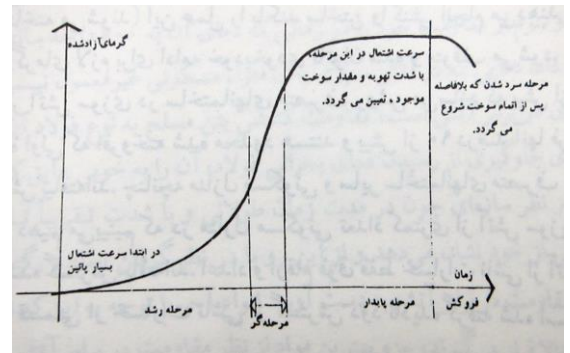
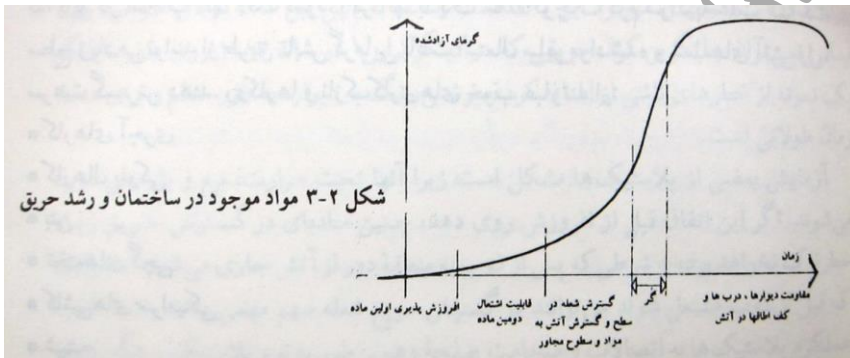
- پر خطر، مواد ومصالح آتش زا، سمی وانفجاری تمرکز یافته است.

۵-۱-۳-۶ تقسیم بندی بر اساس نوع مصالح ومقاومت در برابر آتش سوزی:

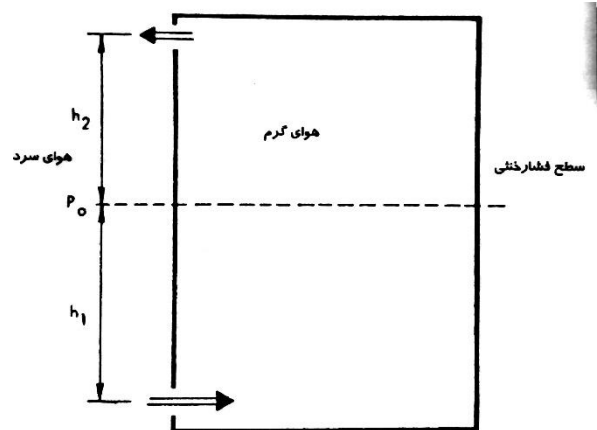
- گروههای مقاوم در برابر آتش سوزی، ۱-۲ ساعت

- غیر قابل احتراق: مصالح غیر قابل احتراق ودیوارهای خارجی مطابق جداول مقاوم در برابر آتش.

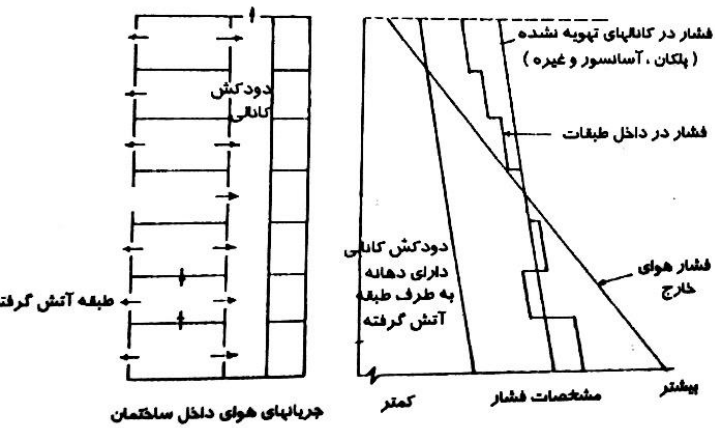
- قابل احتراق: محافظت شده، بخشها واجزا داخلی از مصالح عایق وسایر بخشها مقاوم ۱ ساعت.

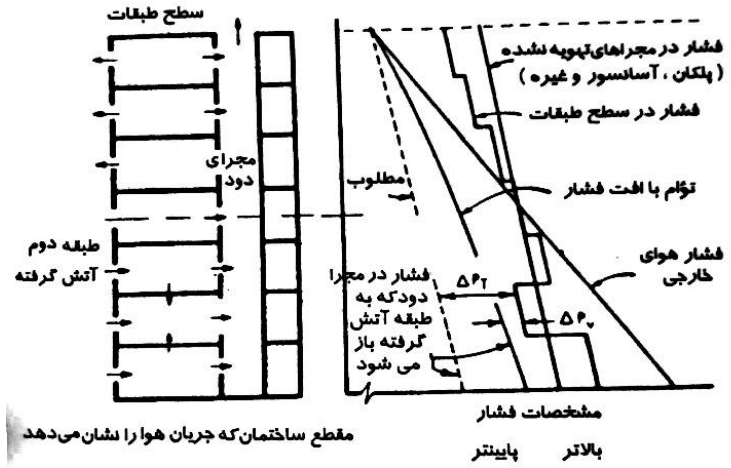
شکل ۱۱۰- مشخصات فشار در یک نمونه ساختمان

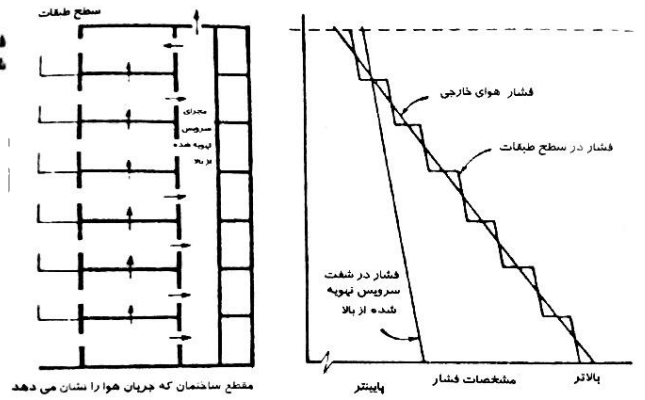
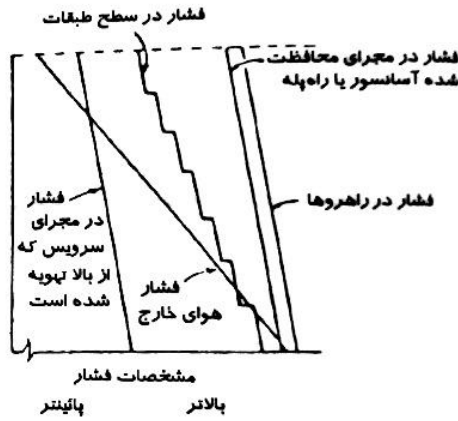
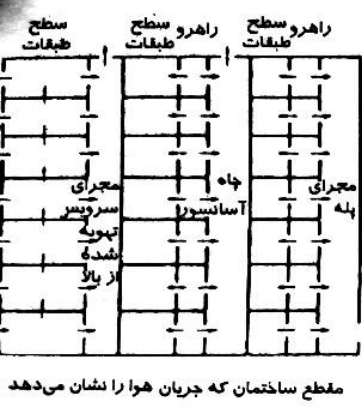
شکل ۱۰۹- پدیده دودکش

شکل ۱۱۷ - تقسیم عمودی ساختمان

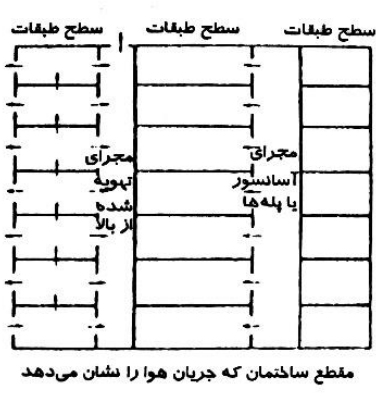

شکل ۱۱۲ - اختلاف فشارهایی که با مجرای دود ایجاد می شود

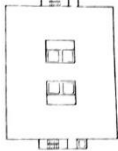
شکل ۱۲۱ - مشخصات فشار در طرح الگوی «ب»

شکل ۱۲۴ - مشخصات فشار در ساختمان دارای الگوی «د» که هوا به داخل راهروها تزریق می شود

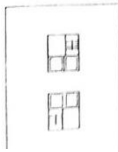
شکل ۱۲۷ - مشخصات فشار در ساختمان دارای الگو «و»

۲-۵ الگوی «ه»: دسترسی محافظت شده به راه پله و چاههای آسانسور (محدودیت برای حرکت دود از طبقه‌ای به طبقه دیگر)
 الگوی «ه» همانند الگوی «د» است و تنها در موارد زیر با آن تفاوت دارد (شکل ۱۲۵):
 ۱- برای محدود کردن حرکت دود به طبقات فوقانی، هیچ اقدامی صورت نگرفته است.
 ۲- استفاده از آن برای جنبش محدود، مجاز است.
 ۳- حداکثر ارتفاع آن ۷۵ متر (۲۵۰ فوت) است.

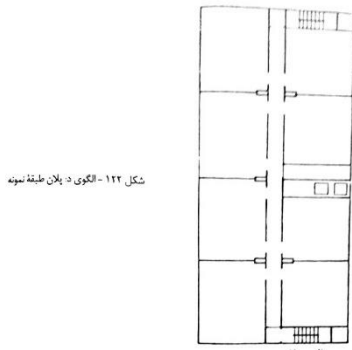

شکل ۱۲۵ - الگوی «ه» پلان حفاظت شده

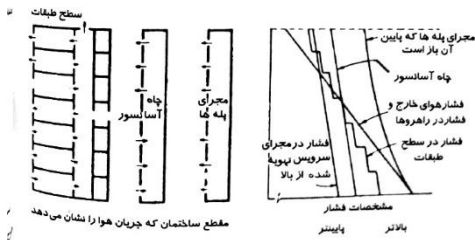
۲-۶ الگوی «و»: تنظیم فشار راه پله و چاههای آسانسور (محدودیت برای حرکت دود از طبقه‌ای به طبقه دیگر)
 الگوی «و» را می‌توان بدون محدودیت ارتفاع برای هر نوع عملکرد به کار برد (شکل ۱۲۶).
 در این الگو، ساختمان دارای راهرو مرکزی شامل چاه آسانسور و راه پله است و بدنه اصلی آن راهرو نشسته می‌دهد.

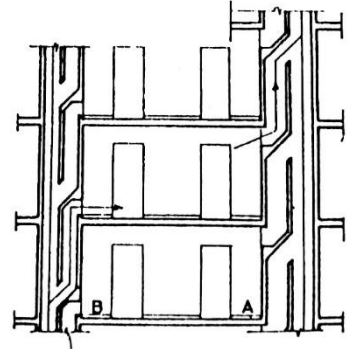
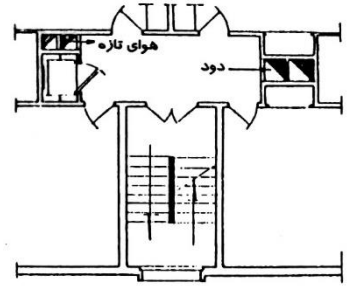
شکل ۱۲۶ - الگوی «و» پلان حفاظت شده

شکل ۱۲۲ - الگوی «د» پلان طبقه نمونه

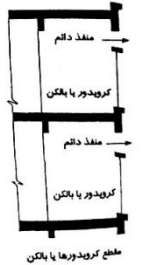
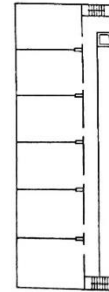

شکل ۱۲۳ - مختصات فشار در ساختمان دارای الگوی «د» با راهروهای تهویه شده

۲-۷ الگوی «ب»: دسترسی از راهرو باز به پله‌ها و آسانسور (محدودیت برای حرکت دود از طبقه‌ای به طبقه دیگر)

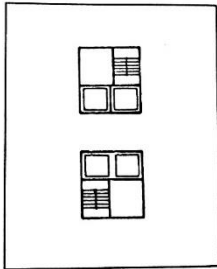
الگوی «ب» را می‌توان بدون محدودیت ارتفاع برای هر نوع عملکرد به کار برد (شکل ۱۲۰). در این الگو، دسترسی سطوح شمال شده از طریق راهپایی تأمین می‌شود که به هوای آزاد راه دارد. هر راهرو که دسترسی به پله‌ها و آسانسورها را فراهم سازد، دائماً به فضای بیرون تهویه می‌گردد. شکل (۱۲۱) نمودار مشخصات فشار را نشان می‌دهد.

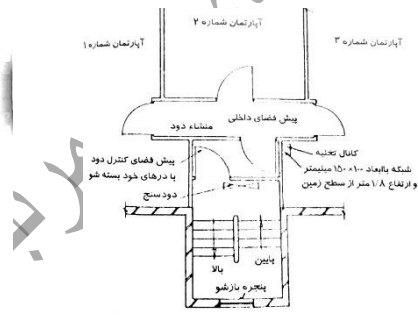
شکل ۱۲۰ - الگوی «ب»: پلان طبقه نمونه

۲-۱ الگوی «الف»: ساختمانهای مجهز به آب پاشی کامل

الگوی «الف» را می‌توان بدون محدودیت ارتفاع برای هر نوع عملکرد به کار برد (شکل ۱۱۹).

شکل ۱۱۹ - الگوی «الف» پلان طبقه

شکل ۱۱۸ - پیش فضای کنترل دود

پسین صدر اکار

ابزارهای خروج در مواقع ضروری:

رویکرد نجات در بناهای بلند ترکیبی از **گریز افراد و پناه دادن افراد**.

راه پله: (مقاوم در برابر دود و حریق) تعداد-عرض-طول راه پله- موقعیت و.. / ازدحام افراد در سطوح طبقات / ازدحام در طبقه همکف.

سیستم مسیر فرار: لوله ای، معمولا الیاف نسوز، به صورت شبکه ای، عمودی یا شیبدار، امکان ورودی از طبقات مختلف / ثابت در نما یا متحرک در پشت بام آویخته یا توسط نیروهای امدادی نصب شود /

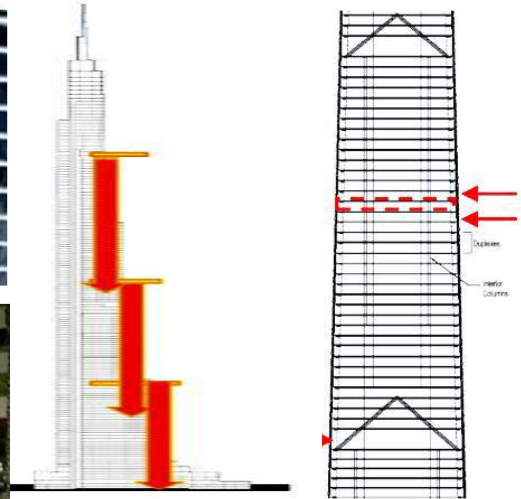
آسانسورهای تخلیه تجهیز شده: آسانسور اضطراری تخلیه مصدومین / مقاومت و حفظ عملکرد حین آتش سوزی / حرکت از طبقه امن (ممانعت از ورود آتش و دود) به سمت پائین / احضار اتوماتیک آسانسور به نزدیکترین فضای امن /
- آسانسورهای عادی و تجهیز نشده امری خطرناک است.

فشار منفی (مکش) پشت مسیر حرکتی / شفت آسانسور بعنوان مسیر خطرناک / عدم کارایی چشم الکترونیکی در محل دود / مختل شدن تاسیسات به دلیل عملکرد آبفشان / قطعی برق و به دام افتادن / استفاد بیش از ظرفیت توسط ساکنان /

سیستم وسایل فرود کنترل شده (CDD): تک یا دو نفره با کنترل سرعت سقوط / جلیقه متصل به کابل / نصب آسان / مصارف شخصی و خانگی / بدون نیاز به ارنرزی (وزن فرد).

پل های هوایی: دو ساختمان مجاور هم (برجهای پتروناس)

سیستم سکوی فرار (PRS): فضای عمودی دارای ۵ کابین / نصب روی نما / مسیر تعیین شده / قابلیت تا شدن / جهت تخلیه ۵ طبقه توامان / ظرفیت تا ۱۵۰ نفر / استفاده گروه های امداد رسانی / تمام سنین و افراد / آموزش نمی خواهد / قابلیت تا شدن.

استفاده از هلی کوپتر: محاسن: سرعت بالای رسیدن امداد رسانان به محل و عدم تاثیر پذیری از ترافیک و...

- سرعت بالای انتقال مصدومین و مجروحین

- توانایی مانور بالا

- توانایی تخلیه حجم مناسب افراد در صورت تعدد هلیکوپترهای موجود در ناوگان

- عدم تاثیر پذیری از برخی محدودیتهای محلی

علیرغم عدم معرفی بعنوان یکی از اجزاء اصلی عملیات امداد و نجات در ساختمانهای بلند.

محدودیت عملکرد: عوامل جوی/عدم وجود باند/آلودگی یا آماده نبودن پد/کاهش عملکرد در دمای بالا/نیازمند مدیریت هوایی/محدودیت تعداد هلی کوپتر در مقایسه با مصدومین/مشکلات فعالیت در شب/خستگی خلبانان/زمانبر بودن تخلیه/بی نظمی و هجوم احتمالی حادثه دیدگان.

اطفای حریق از سطوح پائینی فنی تر و مناسبتر است /

استراتژی ایمنی ادامه حضور افراد در ساختمان بلند: حضور ایمن امداد رسانان و سایر افراد در خود ساختمان/عدم تخلیه کامل /

تعبیه طبقه پناه گیری/ تعبیه اتاقهای پناهگیری/ تخصیص فضای مخصوصی برای ماموران آتشنشانی/ تعبیه سیستم مدیریت

دود در ساختمان

- بخشی از مسیر خروج/محل امن برای استراحت /دسترسی از یک راه پله به راه پله دیگر/محل تجمع/منطقه امداد/ایستگاه میانی آتش نشانیان/مرکز فرماندهی تخلیه/انتظار افراد ناتوان/(برج پادشاهی عربستان، ۸ طبقه پناه گیری امن و ۷ طبقه به آسانسور نجات مجهز است)

سلول های آتش بندی(اتاق پناه گیری):فضاهای مقاوم در برابر آتش/فضاهائی کوچک در طبقات /محافظت از آتش تا زمان اتمام/

تعبیه آیفشان خودکار:مناطق زلزله خیر مجهز به مخزن ذخیره ۴۰۰ لیتر در دقیقه علاوه بر لوله های آتش نشانی/تامین سی دقیقه آب.

تخصیص فضای مخصوص مامورین آتش نشانی:کنترل عملیات/ایستگاه مرکزی(دکمه زنگ خطر، کنترل دستگاههای تهویه، آیفشانها، کنترل برق ساختمان،...)/عموما ورودی ساختمان.

تعبیه سیستم مدیریت دود در ساختمان:مانعت از تولید/گسترش دود/گازهای سمی/

انتقال از طریق: راه پله/کانال های تهویه/چاله آسانسور/بازشدگی هی قائم/

تخلیه ومدیریت از طریق تغییر فشار در برخی محل ها(فشار مثبت PPV)/

۲-۳-۶ تدابیر طراحی

- نوع ساخت وساز ومصالح:

- آیفشان خودکار: بناهای بیش از ۲۳ متر/پیشگیری از گسترش آتش/مخزن ذخیره ۳۰ دقیقه-۴۰۰ لیتر در دقیقه.

- تدابیر انش نشانی:در هر طبقه زنگ خطر/سیستم ارتباطی/سیستم هشدار خودکار/خط ارتباطی دوطرفه مابین ساختمان و ایستگاه آتش نشانی در محل امن/ایستگاه کنترل مرکزی در ساختمان با امکان دسترسی به تجهیزات /ژنراتور برق اضطراری، سوخت کافی جهت ۲ ساعت.

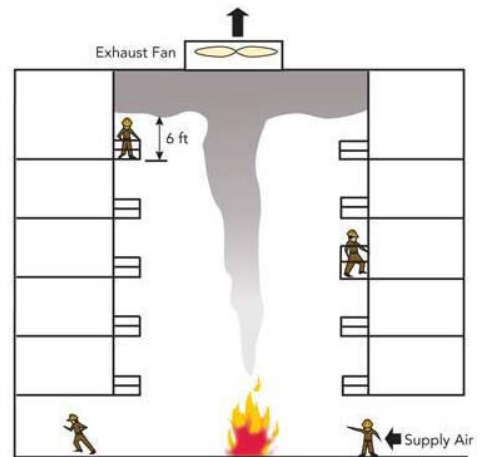
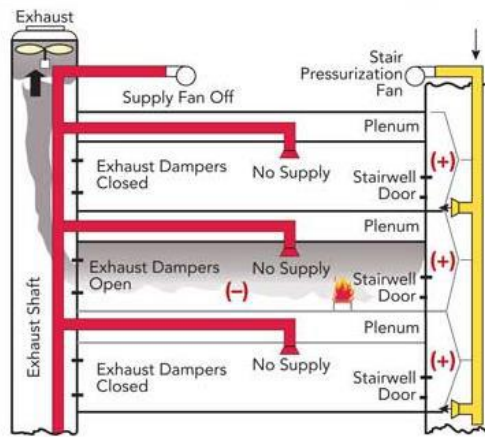
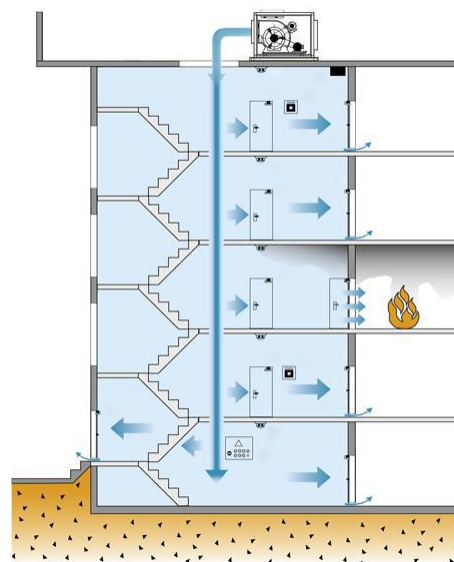
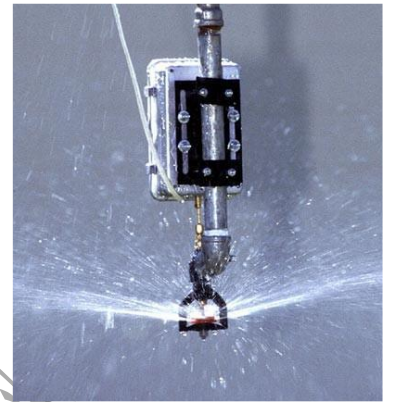
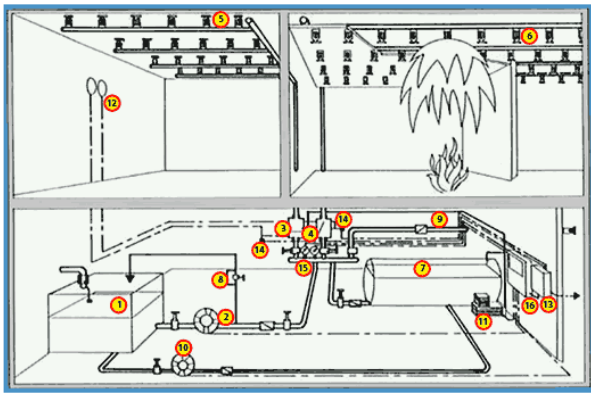
- دسترسی ها و خروجی های اضطراری:ضوابط ایمنی در طراحی دسترسی های خارجی و داخلی/دیوارهای با مقاومت ۲ ساعت/فضاهای ایمن مجاور آسانسورها/ردیاب دود و سیستم هشدار دهنده/امکان کنترل و هدایت آسانسورها با مامورین آتش سوزی و ایستگاه کنترل مرکزی ساختمان.

- بازشوها:حفاظت ویژه از بازشوهای خروج اضطراری/چاه آسانسور/موتورخانه/مخازن سوخت.-مجهز به مانع آتشپاد/پرده آب جهت خنک سازی/بسته شدن خودکار در زمان آتش سوزی.

- تجهیزات وتاسیسات:تمامی تجهیزات تاسیساتی به تائید مراجع ذی صلاح /در ارتفاع بلند مکان هائی جهت دسترسی به شیر فلکه با فشار مناسب/سیستم تهویه از انتقال دود و هوای گرم به سایر مناطق جلوگیری کند/دودکش ها و کانال ها دود و محصولات حریق را به بیرون انتقال دهند/تامین دما و اکسیژن بخشهای داخلی در حد مناسب و ایمن/پد هلیکوپتر.

فضاهائی جهت استقرار پمپ های آتش نشانی با ساختار حداقل ۲ ساعت مقاوم در برابر آتش سوزی.

-مرکز فرماندهی آتش نشانی در ساختمان با مساحت حداقل ۹ مترمربع و نصب تجهیزات و امکان کنترل کلیه سیستم ها با دیوارهایی با ساختار حداقل یک ساعت مقاوم در برابر آتش سوزی.
 تامین نیروی برق اضطراری برای کلیه تجهیزات و مکانهای مورد استفاده در زمان حادثه.

پرفشین صدر اکار

سید اکبر

سید اکبر بنی‌های

۳-۳-۶ ابزارهای خروج در موقع اضطرار.

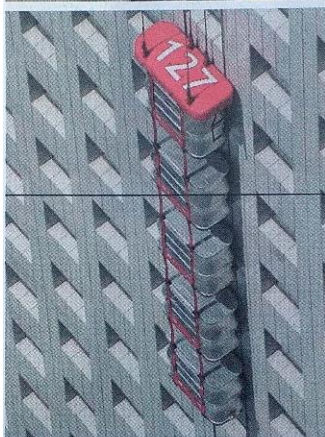
راه پله / آسانسورهای تخلیه اضطراری / پل های هوایی / هلیکوپتر. / سیستم سکوی فرار / سیستم فرود کنترل شده / سیستم مسیر فرار پس از حادثه ۱۱ سپتامبر، موسسه ASTM آمریکا کمیته ای مامور بررسی کرد، در بخشی از نتایج آن به غیر از روشهای متداول، سه سیستم مختلف خارج از ساختمان نیز پیشنهاد شد.

- سیستم PSS (سیستم سکوی امن): سیستم بر پا شده در نمای اصلی، جهت تخلیه، نصب دائم یا نصب توسط نیروهای امداد رسانی. مزایا: تخلیه افراد زیاد در هر مرحله (تا ۱۵۰ نفر) / انتقال گروههای نجات و تجهیزات / انواع ساختمانها / آموزش کم استفاده کنندگان / برای تمام سنین، حتی معلولین / قابلیت تا شدن و اشغال فضای کم.

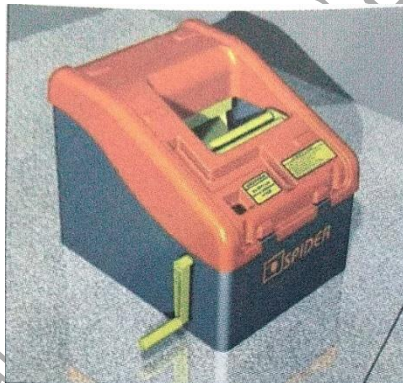
- سیستم CDD (تجهیزات فرود کنترل شده): وسیله انفرادی (دو نفره) / جلیقه اتصال به کابل، با امکان کنترل سرعت سقوط. مزایا: ساده، کارآمد و کوچک / مصارف شخصی / نصب و استفاده آسان / عدم احتیاج به انرژی / استفاده سریع.

- سیستم مسیر فرار: لوله استوانه ای از الیاف نسوز و مقاوم عمودی یا شیدار، امکان اتصال جانبی از کلیه طبقات، نصب دائم یا موقت توسط امداد رسانان.

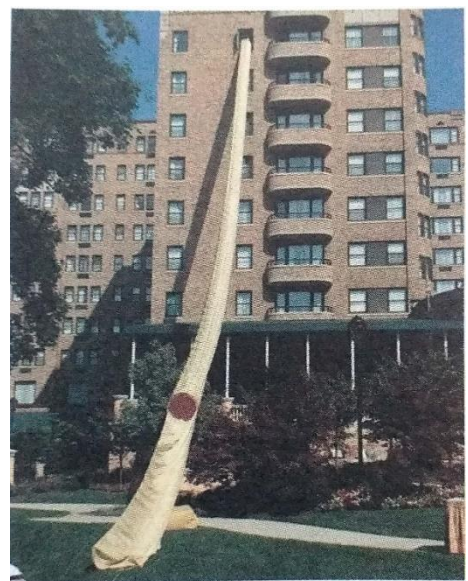
مزایا: برپائی سریع / تخلیه متوالی افراد / عدم نیاز به تجهیزات جنبی / محافظت افراد از دود و آتش / برخی انواع امکان استفاده برای افراد زخمی یا بیهوش

تصویر ۷-۱۵: سیستم پی. اس. اس

تصویر ۷-۱۶: سیستم سی. دی. دی

تصویر ۷-۱۸: سیستم مسیر فرار

۴-۳-۱۶ ایمنی ادامه حضور افراد در ساختمان بلند مرتبه

-تعییه طبقه پناه گیری/تعییه اتاق های پناه گیری/سیستم آیفشان خود کار/تخصیص فضای مخصوص آتش نشانان/تعییه سیستم مدیریت دود در ساختمان.

زلزله: وقوع زلزله به معنای آزمایش بناهای موجود، بررسی اثرات زلزله روی بناها، عملاً نقاط ضعف، قوت، آسیب ها را معین می کند. اطلاعات مفید جهت روشهای مقاوم سازی، کاهش خسارات، تکامل مبانی طراحی در تجارب بررسی وضعیت بنا پس از زلزله یا هر حادثه دیگر.

-رعایت نکردن فاصله مناسب بین ساختمان ها، ضربه زدن بناها.

-عدم مطالعات دقیق زمین شناسی.

-عدم انتخاب فرم مناسب، ترتیب نامناسب قرار گیری اعضاء.

-ایجاد پیچش به دلیل عدم انطباق مرکز مکز جرم و مرکز سختی در پلان.

-هماهنگی دوره ارتعاش طبیعی سازه با زلزله.

-عدم وجود اتصالات صحیح در ساختمان.

-اهمیت استفاده از دیوار های برشی برای ممانعت از خسارت به عناصر و اجزای غیر سازه ای.

-ارتعاش ساختمان و خطر سقوط تجهیزات داخلی.

-رفتار بسیار خوب سازه های فلزی و ظرفیت مطلوب قاب های فولادی.

-مقاومت خوب سازه های بتنی.

-رفتار مطلوب ساختمان در سازه مرکب.

-آتش سوزی پس از زلزله.

ایمنی در برابر زلزله:

-ساده بودن در پلان و ارتفاع

-تقسیم پلان های نامنظم به منظم

-نزدیک بودن ابعاد پلان

-عدم تغییر ابعاد پلان در ارتفاع

-مقارن بودن پلان

-تقارن و توازن مکانیکی

-سبک بودن ساختمان

-توزیع متناسب جرم در ارتفاع

-قرینه بودن اجزا

-ممانعت از کنسول های بزرگ

-مناسب بودن تراکم سازه ای پلان

-هم امتداد بودن اعضاء سازه ای قائم

-استقرار عناصر مقاوم در پلان برای نیروی جانبی

-عدم تغییر ناگهانی سختی عناصر قائم

-عدم وجود طبقه (طبقات) نرم

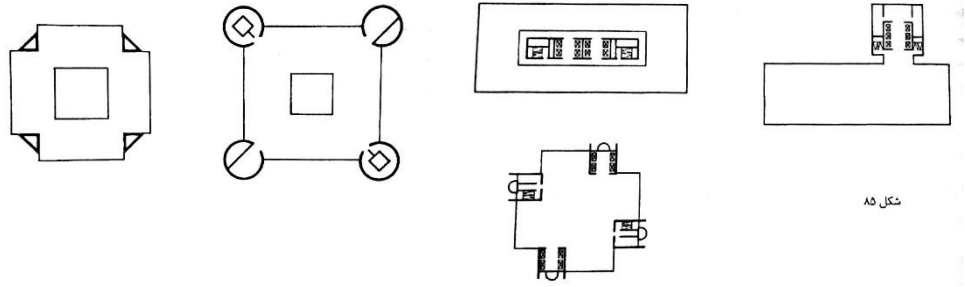
-توزیع مناسب عناصر و اجزا مقاوم در پلان

-استقرار مناسب پله و آسانسور

-پیوستگی در پی

-استقرار عمق مناسب پی

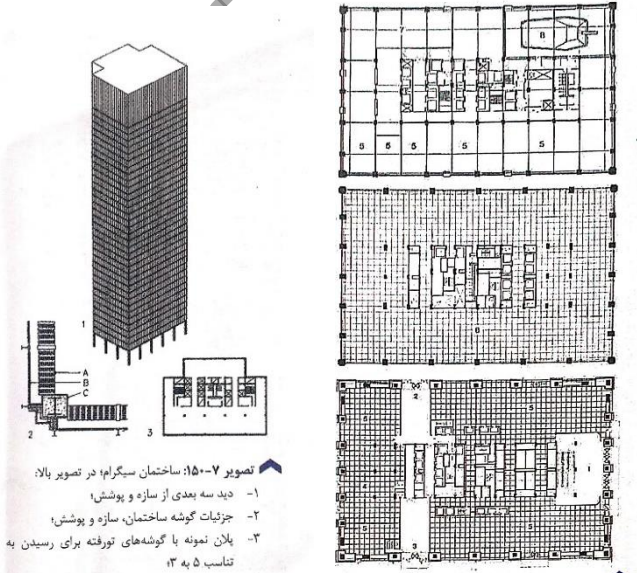
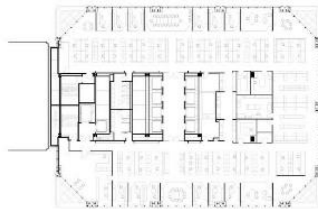
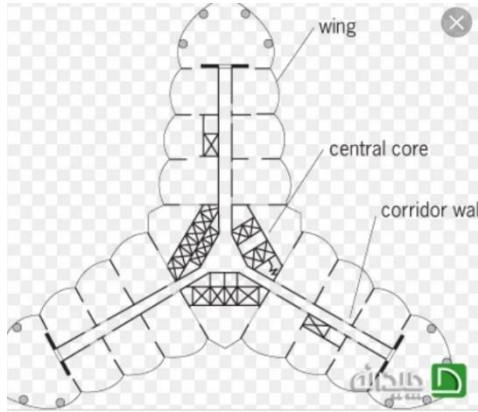
-تعیین وضعیت عناصر غیر سازه ای

شکل ۸۵

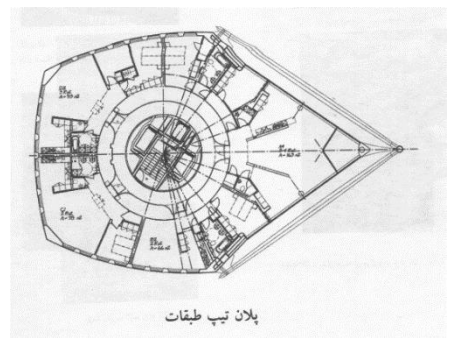
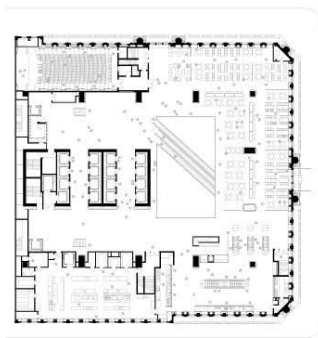
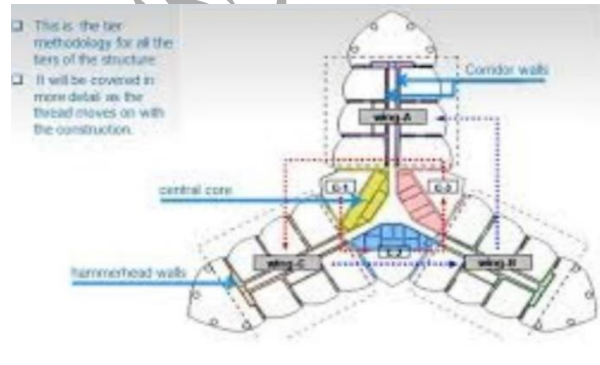

شکل ۹۸ - محل استقرار دستگاههای مکانیکی

- تصویر ۷-۱۵۰: ساختمان سیگرا؛ در تصویر بالا:
- ۱- دید سه بعدی از سازه و پوشش؛
  - ۲- جزئیات گوشه ساختمان، سازه و پوشش؛
  - ۳- پلان نمونه با گوشه‌های تورفته برای رسیدن به تناسب ۵ به ۳؛
- A- درجه تهبویه هوا و کانال‌های هوا به‌عنوان ایجادکننده فاصله با نمای شیشه‌ای؛
- B- شیشه صورتی کاهنده شدت تابش که از درون بیرون است؛
- C- پوشش برنز ستون فولادی جاسازی شده در بتن.

تصویر ۱-۷۷: پلان‌های طبقات مرکز جان هنکاک (بدون مقیاس)؛ همان‌طور که در تصاویر پیداست، تراکم واضحی از المان‌های سازه‌ای در پوسته بیرونی ساختمان وجود دارد و در عوض عناصر سازه‌ای داخل پلان، که است.

۷- نما. (نشریه ۷۱۴-سازمان برنامه ریزی و مدیریت)

نما علاوه بر پوسته جداکننده درون و بیرون، تابع ضوابط سیمانی، الزامات فنی، اقلیمی و در بر دارنده اجزای و عناصری چون بازشو، در... می باشد. بخشی از نما چون جداره متصل به پیاده رو در طبقه همکف ارتباط ویژه ای با شهروندان و عملکرد درون و بیرون پوسته دارد. علاوه بر زیبایی و آرامش بصری باید بتواند آسایش و ایمنی ساکنین و شهروندان را نیز فراهم آورد. موارد تاثیر گذار عبارتند از: زیبایی // معرفی عملکرد و کارکرد بنا (نشانه) // پیوستگی با جداره شهری (شاخص بودن) // کاهش اتلاف انرژی // عایق صوتی ایده آل // جداسازی درون از بیرون // چشم انداز از درون به بیرون // نفوذ به درون و ارتباط با بیرون // همسازی با شرایط اقلیمی // حفاظت از خطرات (امنیت) // نگهداری و تعمیر // قیمت تمام شده // سرعت اجرا // تکنولوژی و فن ساخت.

نما تحت تاثیر بارهای لرزه ای، باد، ضربه، عوامل محیطی و نوع کارکرد و تاثیر پذیر از مصالح و شیوه اجرا می باشد.

نقشه های اجرایی بایستی در بردارنده اطلاعات، رنگ، بافت، شکل، ابعاد و ویژگی های فنی با در نظر گرفتن مسائل اقتصادی، اقلیمی، و نوع استفاده از ساختمان باشد.

نشریه ۷۱۴ سازمان برنامه ریزی و مدیریت

۱-۱ الزامات عملکردی و اجرایی دیوار خارجی و نما:

- حفاظت در برابر عوامل جوی: پوشش خارجی محافظ عوامل جوی / دارای درزپوش (مانع نفوذ رطوبت به دیوار در لبه ها، اتصال سطوح عمودی افقی و...) // عایق های رطوبتی پشت نما از تجمع آب در دیوار ممانعت کنند / تجهیزات مناسب جهت زهکشی / ممانعت از پدیده میعان در دیوار خارجی.

- سازه ای: اجزای نما بسته به نیاز در مقابل بارهای وارده ناشی از فشار، مکش باد، نیروهای جابجائی زلزله و ضربه بایستی مهار شوند.

- اتصال نما به تکیه گاه باید قادر به تحمل نیروهای وارد به نما باشد.

- تکیه گاه نما و اتصال آن به سازه باید توانائی انتقال بار به سازه را داشته باشد.

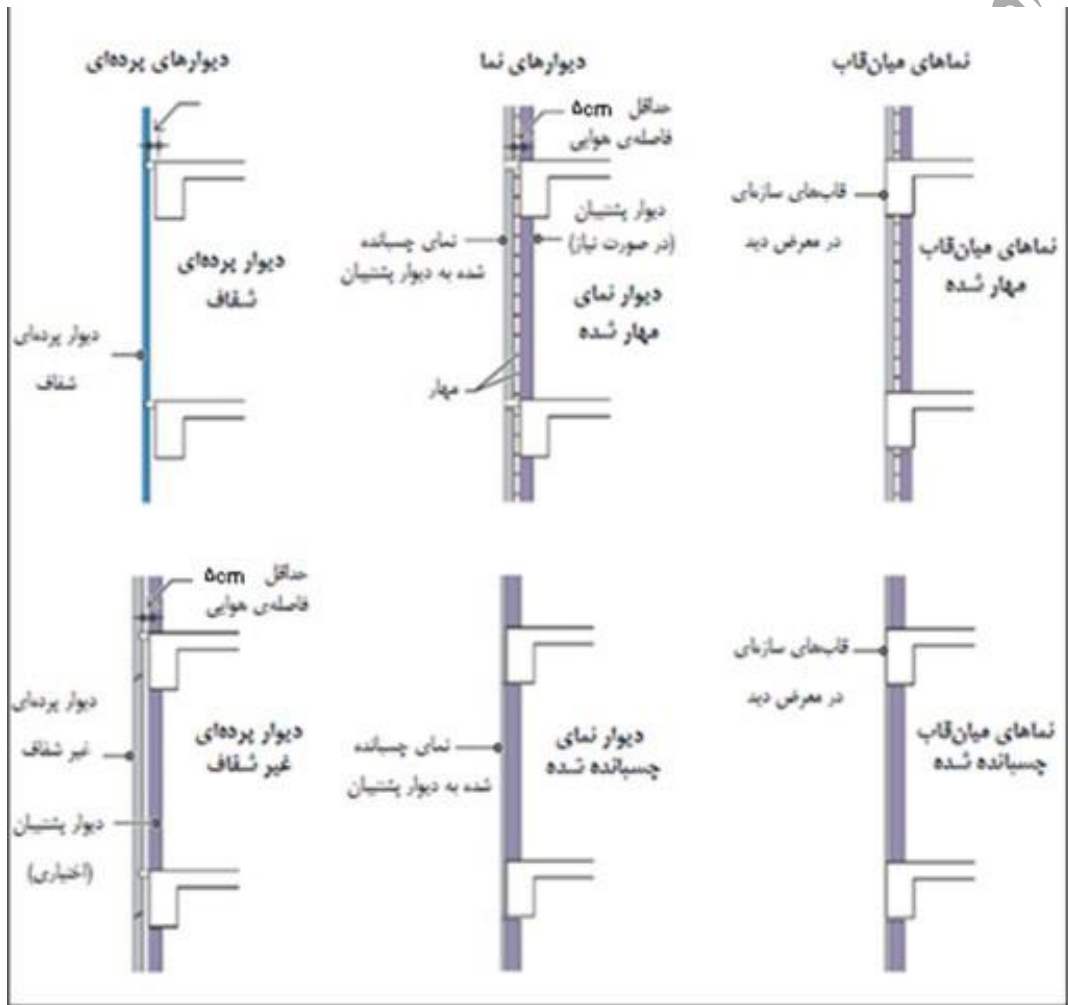
- نمای ساختمان باید قادر به تحمل جابجائی های نسبی و تغییر شکل های تعریف شده باشد.

۲-۱ انواع نما از نظر نحوه اجرا و اتصال:

- دیوار پرده ای (Curtin wall): دارای قاب سازه ای جداگانه که مستقیماً بدان متصل شده / مجموعه مثل پرده ای روی سطح خارجی است / کلیه بارها از دیوار به قاب سازه ای متصل می شوند / حدوداً ۵۰ میلیمتر فاصله بین دیوار و قاب سازه ای / دیوار پرده ای شفاق - غیر شفاف / دیوار پرده ای غیر شفاف می تواند جهت عایق بندی و نمای داخلی به دیوار پشتیبان مجهز شود /

-دیوار نما (Veneer wall): شبیه دیوار پرده ای غیر شفاف/در سازه های قابی -سازه های دیوار باربر/دیوار پشتیبان اجباریست/بارهای وارد بر دیوار نما به دیوار پشتیبان منتقل می شوند/دو نوع مهار شده -چسبانده/در مهار شده علاوه بر بار ثقلی بارهای جانبی نیز به دیوار پشتیبان انتقال می شود/در نمای چسبیده نما به دیوار چسبیده/الزام به المانهای مناسب جهت بار جانبی به دیوار پشتیبان.

-نمای مهار شده به دیوار میان قابی (Infill wall): در فضای خالی بین تیرها و ستونها/تنها در سازه های قابی/دو نوع مهار شده -چسبانده/عایق بندی حرارتی قاب.

شکل ۱-۱- نمای شماتیک دیوار پرده‌ای، دیوار نما و دیوار میان قاب

نماهای مهار شده:

- مهار پیش ساخته
- مهار های سیمی
- مهاری های سطحی برای نماهای موجود فاقد مهار

۱ تکیه‌گاه مهارهای درجا، در ملات تزریق شده در پشت سنگ، جابجایی بین مهارها برای جلوگیری از ایجاد تنش در سنگ باید کنترل شود.

۲ جداکننده، لایه پوششی پلی‌اتیلن برای جداسازی، از نوع منبسط شونده در هنگامی که امکان ایجاد رطوبت بین دیوار پشتی و نما وجود دارد استفاده شود تا فضای تراکم‌پذیری برای زه‌کشی ایجاد کند.

۳ با استفاده از وسایل غیرنوماتیکی، سنگ باید سوراخ شود. قطر سوراخ حداکثر ۱/۵ میلی‌متر بزرگتر از قطر مهار باشد. حفره‌ها در دو جهت مخالف در راستای افقی در سنگ ایجاد شوند تا بتوانند به صورت مکانیکی سنگ را بر دیوار پشتیبان قفل کنند. زاویه سوراخ‌ها بین ۲۵ تا ۶۰ درجه با سطح سنگ باشد.

۴ در اطراف مهار نئوپرن به قطر دو برابر مهار و طول ۵ برابر قطر مهار به منظور تامین آزادی حرکت مهار اجرا شود.

۵ متصل‌کننده انتهایی مهارها به هم در صفحه افقی، حداکثر قطر ۵ میلی‌متر بین یا قطر حداکثر ۷ میلی‌متر که در صفحه افقی برای مهار استفاده شده است.

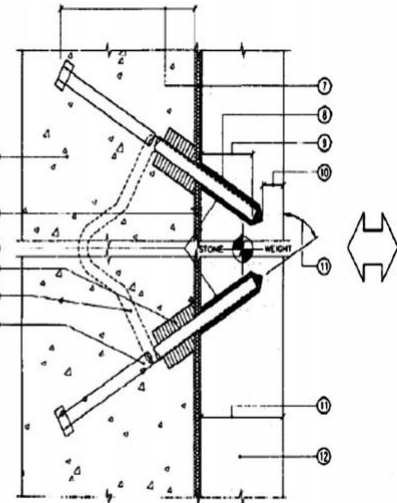
۶ حداکثر عمق مهار در دیوار پشتیبان ۶۰ میلی‌متر (دو برابر عمق مهار در سنگ) حفره به وسیله چسب پلی‌استر یا اپوکسی به منظور جلوگیری از اثر رطوبت بر شود.

۹ میزان نفوذ مهار در سنگ حداقل باید به اندازه دوسوم ضخامت سنگ نما و حداکثر ۷۵ میلی‌متر باشد.

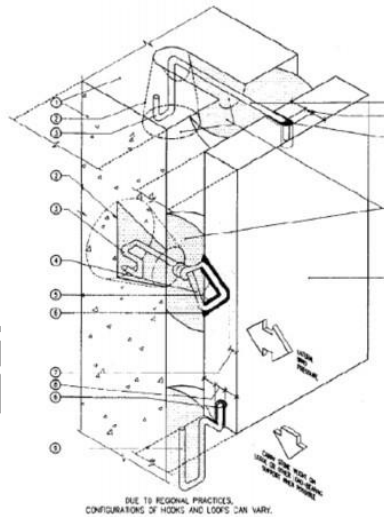
۱۰ حداکثر ضخامت سوراخ شده سنگ توسط سوراخ‌کاری باید ۱۰ میلی‌متر باشد.

۱۱ حداقل ضخامت سنگ نما ۳۰ میلی‌متر می‌باشد.

۱۲ قطعه یا پاتل سنگی

Code714-nama kharejy.pdf

۱- تکیه‌گاه مهار سیمی در دیوار پشتیبان بتن درجا یا دیوار بتایی

۲- تمیبه سوراخ توبی و عرضی کردن انتهایی آن که پس از بر شدن به صورت گوه درآید.

۳- قلاب کردن انتهایی مهار سیمی برای جاگذاری در ملات سیمان پرتلند

۴- مهار میانی: سیم فولادی ضدزنگ نرم که به شکل حلقه در وجه پشتی نما در آمده است. از سیم شماره ۸ در پانلهای تا ۲۵ میلی‌متر و از سیم شماره ۶ در پانلهای ضخیم تر (به علت سختی و مقاومت بیشتر آن) استفاده شود. در صورتی که امکان ایجاد مهار لیه یا زاتویی وجود داشته باشد نباید از این نوع مهار سیمی استفاده شود.

۵- تمیبه سوراخ‌های متقاطع در پشت نما برای حلقه سیمی. هنگام جاگذاری مهار سیمی باید مراقب ترک خوردن سنگ بود.

۶- وقتی که مهارهای سیمی در سوراخ به صورت سخت قرار می‌گیرد سوراخ با مواد تراکم پذیر یا چسب اپوکسی مناسب پر شود و هنگامی که سیم ها در خطر تماس با رطوبت باشند سوراخ عایق بندی شود.

۷- حداقل پوشش ۱۰ میلی‌متر برای جلوگیری از ترک خوردن هنگام سوراخ‌کاری یا ایجاد لکه ناشی از جذب رطوبت در نظر گرفته شود.

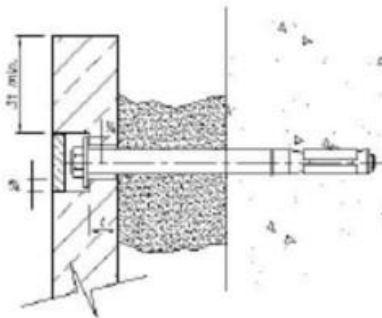
۸- محل سوراخ در وسط یک سوم ضخامت پاتل در نظر گرفته شود. سوراخ ۵ میلی‌متری برای سیم شماره ۸ و سوراخ ۷ میلی‌متری برای سیم شماره ۶ به عمق ۲۵ میلی‌متر تمیبه شود.

۹- مهار زاتویی: سیم فولادی ضد زنگ که به شکل قلاب در لیه نما در آمده است. از سیم شماره ۸ در پانلهای تا ۲۵ میلی‌متر و از سیم شماره ۶ در پاتل‌های ضخیم‌تر استفاده شود.

۱۰- مهار لیه: سیم فولادی ضد زنگ که به شکل قلاب در لیه نما در آمده و به دیوار پشتیبان متصل می‌شود.

۱۱- ملات سیمان پرتلند در حفره یا سوراخ

۱۲- سنگ نما

شکل ۴-۴- مهار سطحی

شکل ۳-۴- بست‌های سیمی

انواع مهار در نماهای مهار شده

-لقمه های پشتیبان (روش نصب مستقیم) Liners

-بست های ورق خمیده به عنوان جایگزین قطعات لقمه سنگی

-ترکیب بست های مهاری بار ثقیلی و بار جانبی در یک بست

-روش نصب قطعات سنگ نما به وسیله قطعات ناودانی شکل عمودی

صدر اکار

شکل ۴- ۲۵- پانل دیواری پرده‌ای پیش‌ساخته سنگی

نماسازی با بتن نمایان (عریان): نوع / کیفیت قالب / عملیات مکانیکی روی سطح.

قالب فلزی / قالب چوبی / قالب فرم گچی (یکبار مصرف) / قالب فرم پلاستیکی / ماسه پاشی / تیشه داری / بتن الوان / اندود

سیمانی /

طرح قالب بندی: نوشته / نقش تخته ای / سطوح دندانه دار و شیار دار / سنگدانه نمایان (مواد کند گیر، چسب، باز کردن پیش

از موعده، برس زنی)

نمای سیمانی: از متداولترین نماهای ساختمانهای بلند مرتبه، نمای آستر سیمانی (Stucco) / نمای تخته سیمانی

الیافی (پیش ساخته) / نمای بتنی پیش ساخته (حذف داربست، مناسب شرایط نامساعد)

معماری نماهای بلند مرتبه - افشین صدر اکار

شکل ۶-۱۵- صاف کردن سطح صفحات عایق بعد از چسباندن

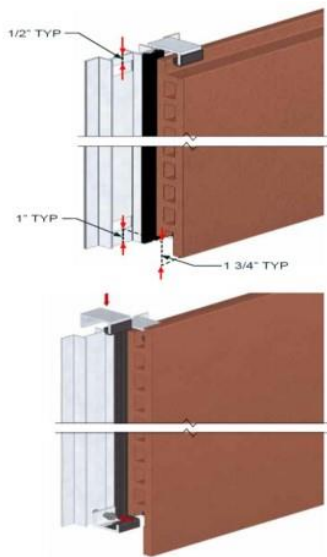
شکل ۶-۱۶- ایجاد شیار بر روی صفحات عایق بعد از صاف کردن

نماسازی صنعتی: قطعات پیش ساخته / شیشه ای / فلزی / پانل گچی / کامپوزیتی
 صفحات پیش ساخته بتنی: نصب با اتصال جانبی / نصب با اتصال تحتانی / نصب با اتصال طره ای / صفحات به منزله
 قالب دائمی.

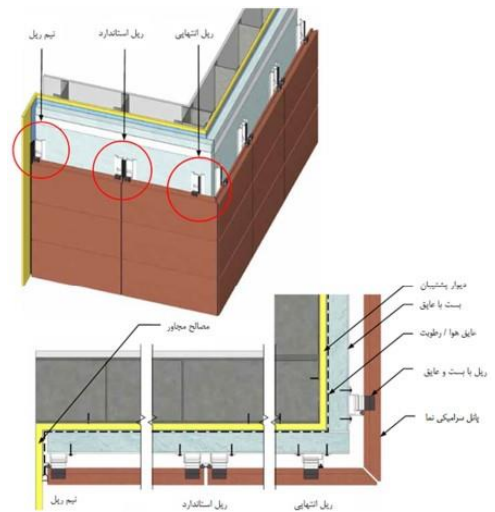
انسان
 مرکز پژوهش‌های
 استراتژیک
 صدر اکار

نمای سرامیک: قیمت و وزن کمتر از سنگ، شامل: نمای سرامیکی مهار شده خشک (پرسلان، سرامیک تهویه شده terra cotta)/نمای سرامیکی چسبانده شده.

شکل ۷-۶- محل قرار گیری بست‌ها بر روی ریل

شکل ۷-۷- محل قرار گیری ریل استاندارد، انتهایی و نیم ریل در نما

نمای شیشه ای: استفاده از شیشه، پلاستیک یا هر نوع ماده شفاف یا نیمه شفاف در مقابل عبور نور، نمای شیشه ای نامیده می شود.

انواع شیشه های مورد استفاده در صنعت ساختمان را می توان بر اساس اجزاء ترکیبی، روش ساخت و ویژگیهای آن تقسیم بندی کرد.

دیوار پرده ای شیشه-آلومینیوم در ۵ نوع بر اساس ساختار.

-سیستم نصب در جا.

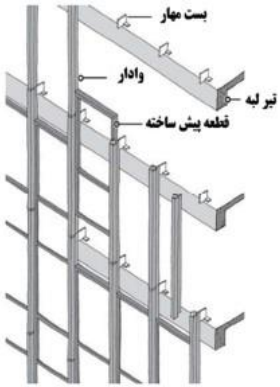
-سیستمهای پیش ساخته.

-سیستم های قطعه و وادار (Unit and mullion systems)

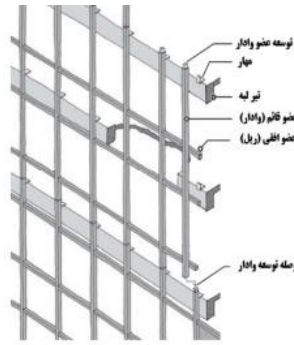
-سیستم های پانلی.

پانلی پنجره ای بلند مرتبه - افشین صدر اکار

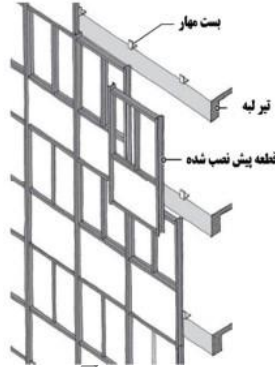
سیستم پوشش ستون و تیر در درگاه.

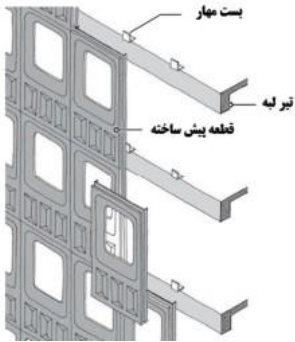
ب- سیستم قطعه و وادار
سیستم قطعه و وادار ترکیبی از نقاط قوت دو سیستم درجا و پیش ساخته را داراست. اجرای این سیستم با اجرای وادارها شروع می شود. پس از آن قطعات پیش ساخته کارخانه ای بین وادارها قرار داده می شود. بدلیل آنکه این سیستم از تعامل دو سیستم درجا و پیش ساخته ایجاد شده مزایا و معایب هر دو را به نوبتی به همراه دارد. به طور نمونه هزینه های حمل و نقل آن از سیستم پیش ساخته کمتر و از هزینه حمل و نقل سیستم درجا بیشتر است. از درجه بالاتری از قابلیت تنظیم در محل برخوردار است ولی آزادی عمل در نصب آن کمتر از سیستم درجا می باشد.

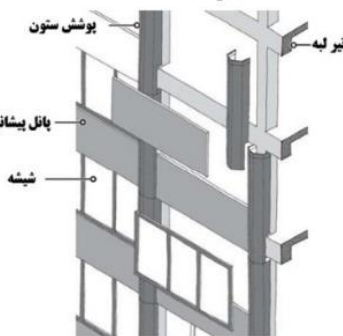
الف- سیستم درجا
در این سیستم، دیوار برده ای به صورت قطعه به قطعه در محل نصب می شود. به طور معمول، ابتدا وادارها نصب شده و سپس ریلها نصب می شوند. در ادامه پانل های شیشه در چارچوب ایجاد شده از ریل و وادار نصب می شوند. مهار دیوار حاصل به سازه از طریق وادارها صورت می گیرد. وادارها می توانند بین دو سقف متکی باشند و یا حتی به صورت یک سقف در میان امکان انبساط حرارتی وادارها از طریق درزهای انبساط پیش بینی شده در وادارها امکانپذیر می شود.
قطعات سیستم در کارخانه ساخته شده و به صورت متصل به محل پروژه حمل می شوند و از این رو هزینه حمل به نسبت کمتری داشته و امکان تنظیمات در محل بیشتری نسبت به سایر سیستم ها دارا می باشند.
معایب آن شامل مدت زمان بیشتر در سایت و نیروی کار مورد نیاز بیشتر به نسبت سایر سیستم ها است.

ب- سیستم یکپارچه
سیستم یکپارچه شامل دیوارهای دارای قاب بندی است که در کارخانه ساخته شده، برهم شده و معمولاً شیشه ها نیز نصب می شود. واحدها به طریقی طرح می شوند که اعضای افقی و قائم در قطعات مجاور در هم قفل و بست شده تا وادار و ریل هر دو را پدید آورند.
واحدها می توانند به ارتفاع یک یا دو طبقه باشند. این واحدها به همان طریقی که در روش اجرای درجا وادارها به سازه متصل می شوند، به سازه اتصال می یابند.
مزایای این سیستم درجه بالای کنترل کیفیت منتج از ساخت کارخانه ای است. نقاط ضعف آن هزینه بالاتر حمل و نقل بدلیل حجم بالای قطعات و نیاز به دقت بیشتر حین حمل و امکان تنظیمات کمتر در زمان نصب است.

ت- سیستم پانلی
سیستم پانلی مشکل از پانل های از جنس ورق فلزی و به صورت پیش ساخته کارخانه ای است. در میان پانل شیشه قرار می گیرد. معمولاً شیشه نیز در کارخانه نصب می شود. نمای دیوار برده ای ظاهری یکپارچه تر و جامع تر از اتصالات متداول شیشه ای که شامل اعضای افقی و قائم است دارا می باشد. پانل ها از دو طریق برس کاری و یا ریخته گری قابل تولید می باشند. روش تولید ریخته گری در صورتی که تعداد قطعات مشابه زیاد باشد اقتصادی می شود.

ث- سیستم پوشش ستون و تیر پیشانی
این سیستم گرچه در واقع یک دیوار برده ای محسوب نمی شود مشکل از پوشش های روی ستون بوده و توسط قطعات پانل پیشانی متکی به ستون و در دهانه ستون تا ستون قرار می گیرد. قطعات شیشه ای پرکننده همانند روش درجا هم می توانند به صورت پیش ساخته و هم به صورت درجا اجرا شود.

دیوار پوش پرده ای: صفحات آلومینیومی / ورق های فولادی با لعاب چینی / صفحات فلزی با لعاب شیشه ای / صفحات شیشه ای.

فریم لس (FREAM LESS) قاب آلومینیومی نگهدارنده شیشه / فاصله شیشه ها آنچنان نزدیک که فریم فلزی حائل قاب از روبرو دیده نمی شود / زیبایی / آب بندی مناسب / آسانی تعویض / عدم انتقال تنش سازه به شیشه / تنوع رنگ / نصب بدون احتیاج به داربست (از داخل).

کرتین وال (CURTAIN WALL) ساخت صنعتی / انعطاف پذیری در مواجهه با تنش زلزله / فاقد زیر سازی فلزی /

اجرای مدل روکوب-لامل

نما کامپوزیتی: از ترکیب دو یا چند ماده جداگانه بوجود آمده که ماده حاصل نسبت به هر کدام از اجزا، استحکام و دوام بیشتری دارد و کارائی یکدیگر را بهبود می بخشد. مهمترین نمای کامپوزیت آلومینیومی/پانل های فلزی عایق بندی شده/نمای کامپوزیت پلی یورتان.

ورق کامپوزیت آلومینیومی، عموماً از دو لایه آلومینیوم ضخامت ۰/۵-۳ میلیمتر و یک هسته از جنس پلاستیک و یک ماده پرکننده معدنی ضد حریق (شبه پلی اتیلنی) ضخامت ۳-۵ میلیمتر، لایه خارجی عموماً یک لایه پوشش آستر رزین اپوکسی و یک لایه PVDF، سطح ورق با یک لایه فیلم محافظت می شود. می باشند. سبک بودن، تنوع رنگ، شکل پذیری، سهولت در مونتاژ، تعمیر و نگهداری ویژگیهای مواد کامپوزیت هستند.

روش اجرا:

- روش HANGING (ریلی، آویزان): اتصال دستک/نصب قوطی عمودی وافقی طبق نقشه شاسی کشی/نصب براکتها/نصب نبشی آلومینیومی/نصب ناودانی ریلی/نصب ناودانی بولت/شیار، برش و مونتاژ ورقها/

- روش (FIXING): اتصال دستک/نصب قوطی عمودی وافقی طبق نقشه شاسی کشی/مونتاژ ورقها/اتصال نبشی به سازه فلزی/پرچ نبشی به ورق کامپوزیت/نصب لاستیک آب بندی.

شامل: سیستم ثابت با زیر سازی فولادی/سیستم ثابت با زیر سازی آلومینیومی/

- سیستم هوک (L.H): شبه روش آویزان است، پس از برش در پروفیل‌های مخصوص H و اقرار می گیرند. سرعت اجرای بالا، تمیزی اجرا و هزینه کمتر، معایب عدم آب بندی ۱۰۰٪، عدم امکان تعویض، تغییر شکل در صورت استفاده از پنلهای بزرگ در صورت وزش باد و باران.

پنل ها بدون لبه برگشتی نصب می شوند. با توجه اتصال لوبیایی براکت ها به ناودانها امکان حرکت ناودانی ریلی در صفحه عمود بر ناودانی وجود دارد.

- سیستم ثابت ریلی: زیر سازی تماماً از آلومینیوم (عدم خوردگی)، قابلیت رگلاژ کامل نسبت به روش ثابت فولادی، سازه سبکتر، آب بندی در درز عمودی و دو لبه برگشتی در درزهای افقی. مناسب جهت پنلهای عریض.

پنل HPL: جزء نماهای خشک محسوب می شود. /ساخته شده از لایه های متعدد کاغذ کرافت/روکش رویی رزین ترموست تحت دما و فشار به یک ورق متراکم/مقاومت شیمیائی بالا/دوام خوب/ سطح ضد خش /تنوع رنگی/ضخامت متنوع ۲-۲۵ میلیمتر/مقاومت آتش سوزی ۱۶۰ درجه/سطح بدون خلل و فرج و خاصیت آنتی الکترواستاتیک، مانع از خاک گرفتگی و بی نیاز از شستشو/مقاومت در برابر عوامل جوی/مقاوم در برابر اشعه UV.

روشهای نصب: روش (FIXING) نصب با پیچ یا پرچ نمایان/نصب با چسب/ روش HANGING.

نصب صفحات در محیط های داخلی: نصب متحرک/نصب چسبی.

نمای اتیکس (ETICS): به نام سیستم های عایق حرارتی خارجی دارای سه جزء:

-عایق شامل فوم پلی استایرن منبسط شده، پشم معدنی تخته ای

-مسلح کردن تخته های عایق، یک لایه اندود به همراه مش مسلح کننده الیاف شیشه.

-پوشش نهایی شامل چوب، سرامیک، آجر لعاب دار، فلز و...

قطعات مهار، درزگیر، محافظت کننده گوشه و... نیز بعنوان اجزاء فرعی - مهار تخته به مصالح بنائی به روشهای، چسب، میخ و پرچ و مهار مکانیکی.

نمای EIFS شامل یک لایه فوم عایق پلی استایرن، مش مسلح کننده الیاف شیشه، لایه پوشش پایه پلیمریدارای مش مسلح کننده و یک لایه پوشش نهایی پایه پلیمری. سازگاری بین لایه های مختلف، درز بندها، درزپوش ها و ادوات اتصال بایستی وجود داشته باشد.

به دو صورت پایه پلیمری به نام EIFS با پوشش نرم / پلیمر اصلاح شده که EIFS با پوشش سخت نامیده می شود.

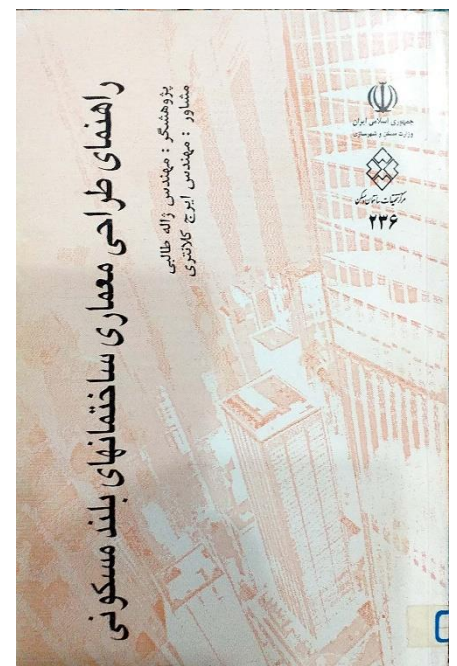
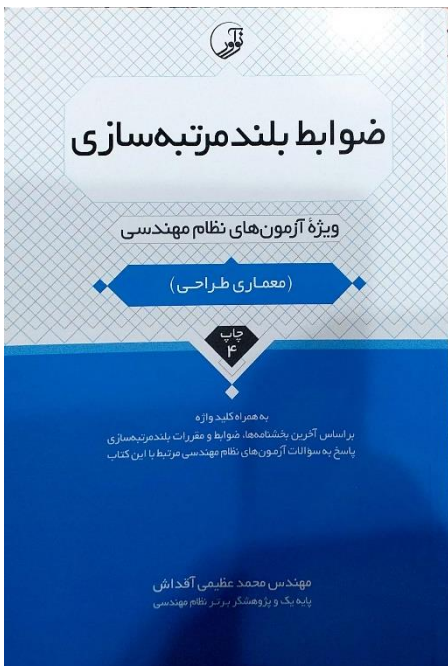
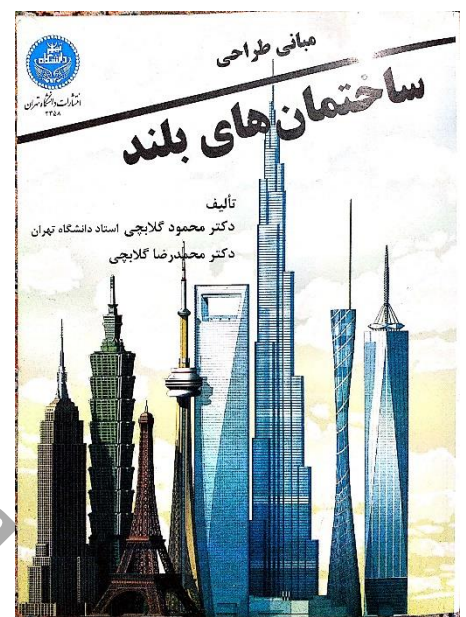
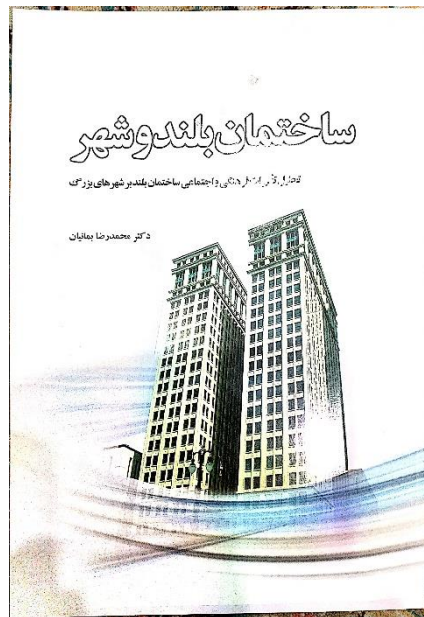
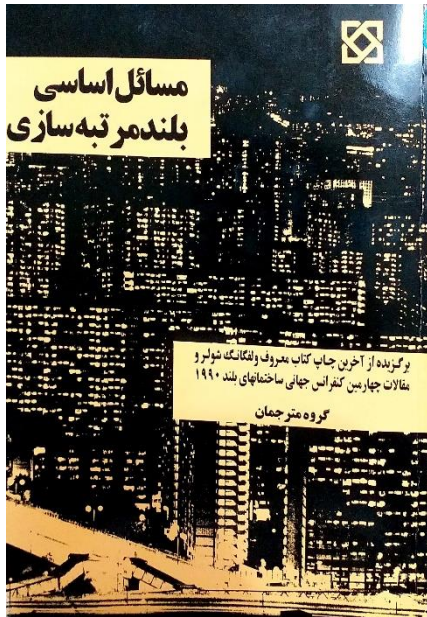

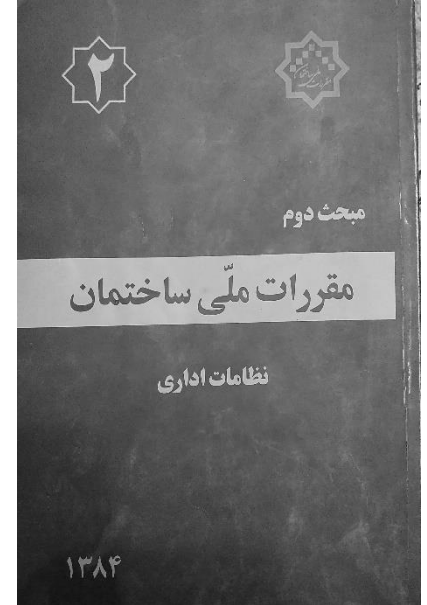
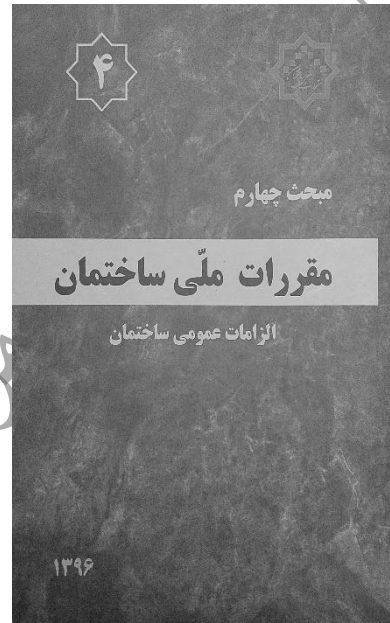
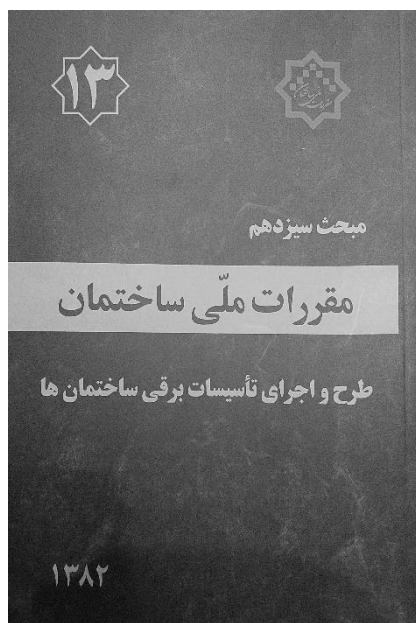
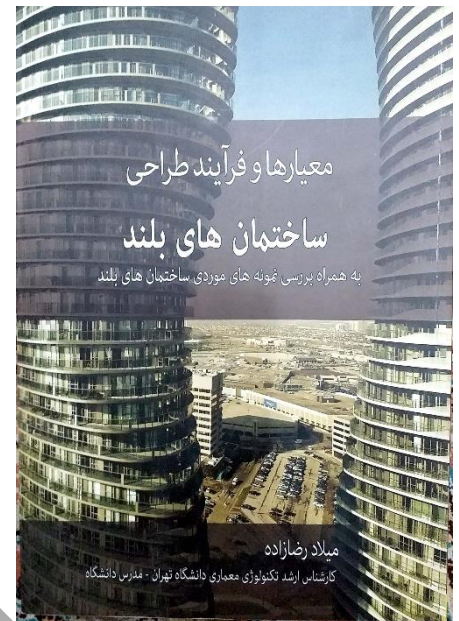
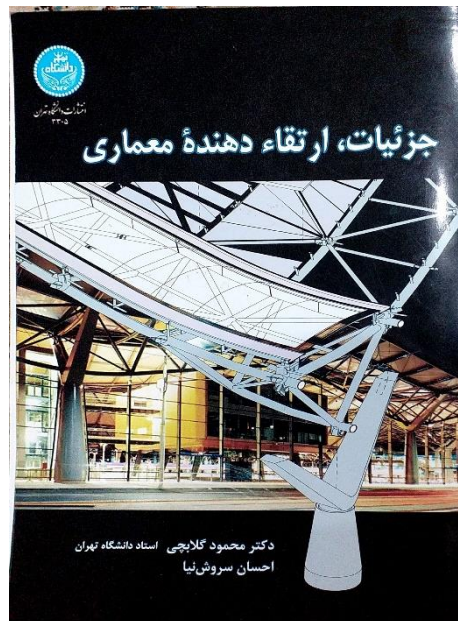
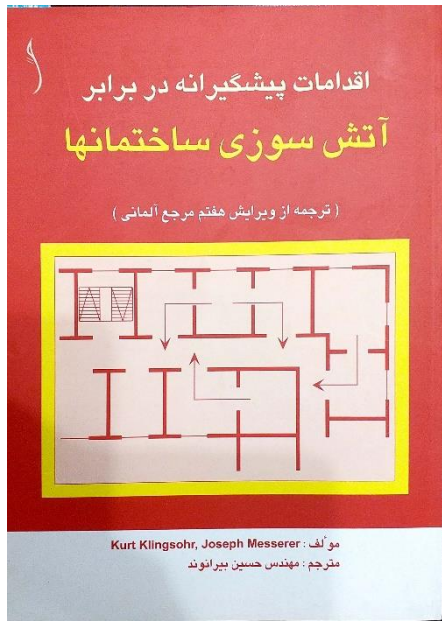
شکل ۱-۲ - نمونه ای از نمای اتیکس و شیوه مهار آن

نمای سبز: یکی از روشهای توسعه فضای سبز در شهر بارویکرد پایدار برای بهبود اکولوژی و متناسب با تغییرات آب و هوا در محیط زیست.

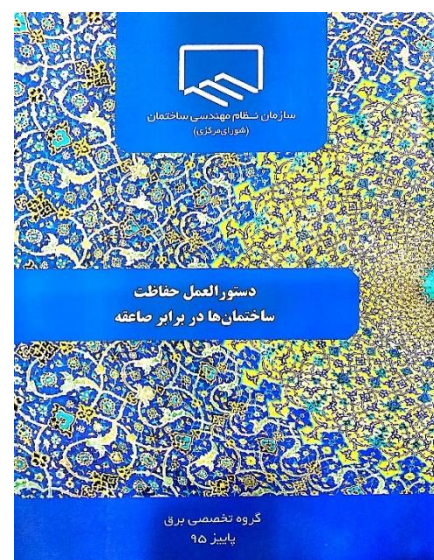
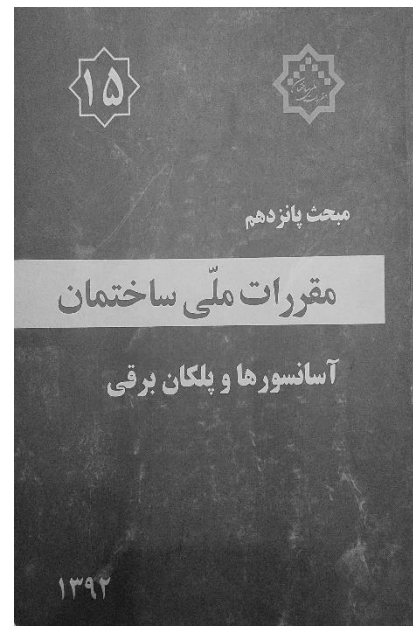
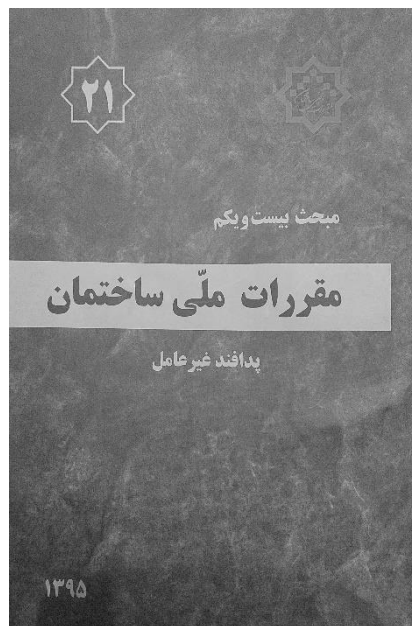
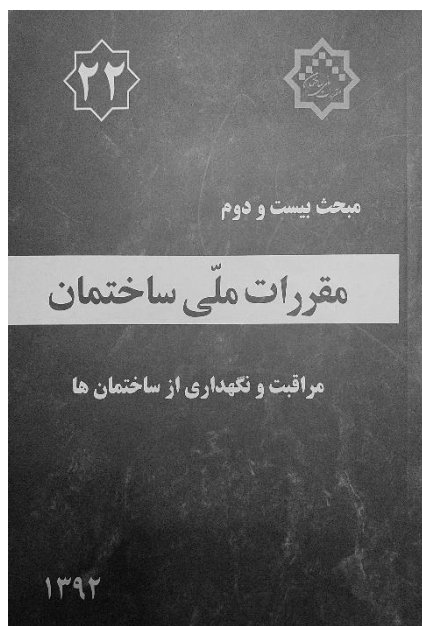
دیوار سبز خود ایستا، یا بخشی از یک ساختمان که به طور کامل بخشی از آن با گیاه پوشیده شده است. فواید آن: استفاده مجدد از آب / بهبود کیفیت هوا / مانع صوت / عایق مناسب / منظر مناسب. به دو صورت "نمای سبز" و "دیوار زنده" بکار می رود.

منابع:

مهندس اکبر

- امداد رسانی در ساختمانهای بلند مرتبه، مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، ۱۳۹۴
- رابطه چگونگی قرارگیری ساختمان های بلند مرتبه و منظر شهری، باغ نظر، ۱۳۹۴
- معیارهایی برای طراحی و ساخت بناهای بلند، هنرهای زیبا، شماره ۹
- ضوابط عام استقرار ساختمانهای بلند در شهرهای ایران (مصوبه شورای عالی شهر سازی و معماری، ۱۳۹۷)

بهروز و پیروز باشید

پایان